

УДК 34.342.518 (043.2)

Яцевич Н. А., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Устинова І. П., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ ТА ФРАНЦІЇ (ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ)

Останніми роками у фінансовому секторі відбулися новітні процеси. У результаті глобалізації діяльність стає дедалі інтегрованою. Чіткою індивідуальністю відзначились фінансові ринки, банківська справа, управління фінансовою діяльністю корпорацій. Введення нових фінансових інструментів, інноваційної фінансової техніки та багатодисциплінарного підходу до прийняття рішень із питань, що стосуються фінансового управління і є тим основним важелем, який забезпечує інтеграцію.

Трансформація фінансової системи України шляхом поглиблення ринкових основ функціонування економіки вимагає дослідження суті та структури фінансової системи України. Складність категорії «фінанси» з правової точки зору полягає у формуванні своєрідного двостороннього зв'язку фінансів і держави [3, с. 194].

Фінансову систему України складають сфери та ланки, які мають тісні багатосторонні взаємозв'язки. Таким чином, розрізняють централізовані, децентралізовані фінанси та фінансова інфраструктура. Сфера фінансових відносин щодо формування централізованих грошових фондів, які зосереджуються в інститутах державних органів влади для виконання державою своїх функцій, складають централізовані фінанси, що включають: державний бюджет, місцеві бюджети, державні позабюджетні цільові фонди, державний кредит, фінанси державних та муніципальних підприємств. Головною ланкою цієї сфери фінансів є бюджетна система.

До децентралізованих належать фінанси підприємств та установ приватної форми власності. Фінанси підприємств та установ є базовою ланкою всієї фінансової системи, оскільки саме тут утворюється значна частина ВВП, що є об'єктом розподілу через фінансові відносини. Також сюди належать фінанси населення, а саме доходи від трудової діяльності, від капіталу, від рухомого і нерухомого майна, доходів з інших джерел.

Фінансова інфраструктура створює сприятливі умови для гармонійного функціонування всієї системи та кожної її сфери. До них належать: система

органів управління фінансами та фінансовий ринок — підсистема фінансової інфраструктури, де формуються і здійснюються відносини з приводу купівлі-продажу фінансових фондів [2, с. 345].

У бюджетних відносинах головну роль відіграють президент, уряд, парламент, а також спеціальні державні установи — Міністерство економіки і фінансів, Національна кредитна рада, Банківська контрольна комісія, Економічна і соціальна рада. Бюджетний процес у Франції регулюється Конституцією, а також численними законами, декретами, що регламентують функції центральних і регіональних органів влади, причетних до бюджетного процесу. Період від початку підготовки проекту бюджету до складання звіту про виконання бюджету у Франції займає більше трьох років, а сам бюджетний рік збігається з календарним.

У Франції традиційно високі соціальні гарантії населенню з боку держави. Порівнюючи фінансову систему Франції з Україною, то слід зазначити, що вони деякою мірою схожі, оскільки, в основі загальнодержавні фінанси включаючи місцеві фінанси. Проте, вона відрізняється особливістю — створення та функціонування цілої системи фондів спеціального призначення, спеціальних рахунків та приєднаних бюджетів, окремі з яких знаходяться у складі бюджету, а інші — позабюджетні. Всі вони певною мірою юридично та організаційно є самостійними і мають власні джерела формування доходів.

Щодо управління фінансами Франції приймають участь Федеральне відомство з фінансів та Федеральне управління державним боргом, що підпорядковані Міністерству фінансів. Відомства займаються податковою перевіркою підприємств, оподаткуванням іноземних капіталовкладень, проблемами скасування подвійного оподаткування. До компетенції Федерального управління державним боргом належать операції з випуску та погашення позик та фінансуванням бюджетного дефіциту [4, с. 162].

Варто зазначити, що управління фінансами Франції вирізняється високим ступенем централізації, стосовно України, але подальший розвиток фінансового управління даних країн повинен ґрунтуватися на міжнародному співробітництві, тобто згідно Протоколу про відновлення дії Рамкової угоди про двостороннє співробітництво між Міністерством фінансів України та Об'єднанням суспільного значення «Сприяння розвитку обмінів економічними та фінансовими технологіями» при Міністерстві економіки, промисловості та зайнятості

та Міністерстві бюджету, державних рахунків, державної служби та державної реформи Французької Республіки [1].

На сьогоднішній момент, Україна стоїть на шляху децентралізації фінансової системи. Державний бюджет відіграє важливу роль в перерозподілі ресурсів, але в умовах ринкової недостатності необхідно правильно їх застосовувати. Саме застосування даної системи дозволить ефективно розвиватися відповідним галузям, що дасть поштовх до забезпечення соціально незахищеного населення.

Література

1. Протокол про відновлення дії Рамкової угоди про двостороннє співробітництво між Міністерством фінансів України та Об'єднанням суспільного значення «Сприяння розвитку обмінів економічними та фінансовими технологіями» при Міністерстві економіки, промисловості та зайнятості та Міністерстві бюджету, державних рахунків, державної служби та державної реформи Французької Республіки від 05.03.2010р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/250_073

2. Коваленко Д. І. Фінанси, гроші та кредит : теорія та практика. : навч. посібник / Д. І. Коваленко – К. : Центр навчальної літератури, 2013 – 578 с.

3. Роль В. Ф. Фінансове право. Навчальний посібник / В. Ф. Роль – 3-є вид. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 392 с.

4. Теорія фінансів [Текст] : підручник / П. І. Юхименко [та ін.] ; заг. ред. В. М. Федосов, С. І. Юрій. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.